

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

M	แทน	คะแนนเฉลี่ย
SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติในการแจกแจงแบบ t
F	แทน	ค่าสถิติในการแจกแจงแบบ F
n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็น
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 วิธีการหาความรู้ด้วยตนเองในการเลี้ยงกุ้งกุลาดำของเกษตรกร ในจังหวัด

ฉะเชิงเทรา

ตอนที่ 3 การนำความรู้ไปใช้ในการเลี้ยงกุ้งกุลาดำของเกษตรกร ในจังหวัดฉะเชิงเทรา

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบวิธีการหาความรู้ด้วยตนเองในการเลี้ยงกุ้งกุลาดำของเกษตรกร

ในจังหวัดฉะเชิงเทรา และวิธีการนำความรู้ไปใช้ในการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ จำแนกตามที่ตั้งของฟาร์ม

ตอนที่ 5 เปรียบเทียบวิธีการหาความรู้ด้วยตนเองในการเลี้ยงกุ้งกุลาดำของเกษตรกร

ในจังหวัดฉะเชิงเทรา และวิธีการนำความรู้ไปใช้ในการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ จำแนกตามขนาดของฟาร์ม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลข้อมูลการวิเคราะห์ในส่วนต่าง ๆ มีรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการสอบถามกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่เกษตรกรที่เลี้ยงกึ่งกุลาคำที่มีพื้นที่อยู่ในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา ปรากฏรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามที่ตั้งของฟาร์มและขนาดของฟาร์ม

ที่ตั้งของฟาร์ม	จำนวน (ฟาร์ม) และร้อยละ จำแนกตามขนาดของฟาร์ม						รวมทั้งหมด	ร้อยละ
	ขนาดเล็ก	ร้อยละ	ขนาดกลาง	ร้อยละ	ขนาดใหญ่	ร้อยละ		
1. อำเภอเมือง	30	8.11	30	8.11	30	8.11	90	24.32
2. อำเภอบางคล้า	18	4.90	18	4.86	18	4.86	54	14.59
3. อำเภอบางน้ำเปรี้ยว	23	6.22	23	2.66	23	2.66	69	18.65
4. อำเภอบางปะกง	11	2.98	11	2.97	11	2.97	33	8.92
5. อำเภอบ้านโพธิ์	22	5.95	23	6.22	23	6.22	68	18.38
6. อำเภอพนมสารคาม	2	0.54	2	0.54	1	0.27	5	1.35
7. อำเภอรสาธสัย	4	1.08	4	1.08	5	1.35	13	3.51
8. อำเภอแปลงยาว	1	0.27	1	0.27	1	0.27	3	0.81
9. กิ่งอำเภอกลองเจียน	11	2.97	13	3.24	12	3.24	35	9.46
รวม	122	32.97	124	33.51	124	33.51	370	100

ตารางที่ 4 พบว่า เกษตรกรที่เลี้ยงกึ่งกุลาคำในจังหวัดฉะเชิงเทราที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 370 รายเป็น เกษตรกรอำเภอเมืองมากที่สุดมีจำนวน 90 รายคิดเป็นร้อยละ 24.32 รองลงมาได้แก่อำเภอบางน้ำเปรี้ยวจำนวน 69 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.65 และมีจำนวนน้อยที่สุดได้แก่เกษตรกรอำเภอแปลงยาว จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.81 และแยกฟาร์มตามขนาดได้ดังนี้ ฟาร์มขนาดเล็กจำนวน 122 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 32.97 ฟาร์มขนาดกลางจำนวน 124 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 33.51 และฟาร์มขนาดใหญ่จำนวน 124 แห่งคิดเป็น 33.51

ตอนที่ 2 วิธีการหาความรู้ด้วยตนเองในการเลี้ยงกุ้งกุลาดำของเกษตรกรในจังหวัด ฉะเชิงเทรา

ตารางที่ 5 สรุปวิธีการหาความรู้ด้วยตนเองในการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ จำแนกตามรายด้าน

การหาความรู้ด้วยตนเอง ($n = 370$)	M	SD	ความหมาย	ลำดับที่
ด้านการลงทุนพันธุ์กุ้งกุลาดำ	2.60	0.77	ปานกลาง	2
ด้านการเลี้ยงบำรุงและสภาพแวดล้อมในบ่อดิน	2.56	0.78	ปานกลาง	3
ด้านการรักษาโรคกุ้งกุลาดำ	2.62	0.84	ปานกลาง	1
ด้านการตลาด	2.40	0.70	น้อย	4
ภาพรวมการหาความรู้ด้วยตนเอง	2.58	0.74	ปานกลาง	

ตารางที่ 5 พบว่า ภาพรวมการหาความรู้ด้วยตนเอง อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา
รายด้าน พบว่า เกษตรกรใช้วิธีการหาความรู้ด้วยตนเอง โดย ด้านการรักษา โรคกุ้งกุลาดำ เป็นอันดับ
ที่หนึ่ง ด้านการลงทุนพันธุ์กุ้งกุลาดำ เป็นลำดับที่สอง ด้านการเลี้ยงบำรุงและสภาพแวดล้อม
ในบ่อดินเป็นอันดับที่สาม ซึ่งภาพรวมวิธีการหาความรู้ด้วยตนเองทั้งสามลำดับอยู่ในระดับ
ปานกลาง ส่วนด้านการตลาด เป็นด้านที่เกษตรกรใช้วิธีการหาความรู้ด้วยตนเองเป็นลำดับที่สี่
อยู่ในระดับน้อย

ตารางที่ 6 วิธีการหาความรู้ด้วยตนเองในการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ ด้านการลงทุนพันธุ์กุ้งกุลาดำ

วิธีการหาความรู้ด้วยตนเอง (n = 370)	M	SD	ความหมาย	ลำดับที่
การอ่านตำรา	2.75	1.05	ปานกลาง	3
การอ่านวารสาร เช่น	2.56	1.03	ปานกลาง	4
การอ่านสื่อสิ่งพิมพ์	2.76	0.98	ปานกลาง	2
การศึกษาจากสื่อต่าง ๆ	2.40	0.87	น้อย	5
การศึกษาจากชุมชนและท้องถิ่น	2.76	0.95	ปานกลาง	1
การหาความรู้ด้านอื่น ๆ	1.78	0.94	น้อย	6
ภาพรวมของวิธีการหาความรู้ด้วยตนเอง	2.60	0.77	ปานกลาง	
ด้านการลงทุนพันธุ์กุ้งกุลาดำ				

ตารางที่ 6 พบว่า ในด้านการลงทุนพันธุ์กุ้งกุลาดำ เกษตรกรมีวิธีการหาความรู้ด้วยตนเองอยู่ในระดับปานกลาง โดยเมื่อพิจารณารายวิธี พบว่าเกษตรกรที่เลี้ยงกุ้งกุลาดำในจังหวัดฉะเชิงเทรา ใช้วิธีการหาความรู้ด้วยตนเองเป็นลำดับแรก คือการศึกษาจากชุมชนและท้องถิ่น ลำดับที่สอง คือการอ่านหนังสือพิมพ์ ลำดับที่สาม คือ การอ่านตำรา ลำดับที่สี่ คือการอ่านวารสารซึ่งวิธีการหาความรู้ด้วยตนเองทั้งสี่ลำดับอยู่ในระดับปานกลาง และลำดับที่ห้า คือการศึกษาจากสื่อต่าง ๆ อยู่ในระดับน้อย ส่วนการหาความรู้ด้านอื่น ๆ เป็นวิธีที่เกษตรกรที่เลี้ยงกุ้งกุลาดำในจังหวัดฉะเชิงเทราใช้ในการหาความรู้ด้วยตนเองเป็นลำดับที่หก อยู่ในระดับน้อย

ตารางที่ 7 วิธีการหาความรู้ด้วยตนเองในการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ ด้านการเลี้ยงบำรุงและสภาพแวดล้อม
ในบ่อคิน

วิธีการหาความรู้ด้วยตนเอง (n = 370)	M	SD	ความหมาย	ลำดับที่
การอ่านตำรา เช่น	2.73	1.06	ปานกลาง	2
การอ่านวารสาร เช่น	2.53	1.07	ปานกลาง	4
การอ่านสื่อสิ่งพิมพ์	2.68	1.03	ปานกลาง	3
การศึกษาจากสื่อต่าง ๆ	2.37	0.82	น้อย	5
การศึกษาจากชุมชนและท้องถิ่น	2.73	0.98	ปานกลาง	1
การหาความรู้ด้านอื่น ๆ	1.78	0.97	น้อย	6
ภาพรวมของวิธีการหาความรู้ด้วยตนเอง	2.56	0.78	ปานกลาง	
ด้านการเลี้ยงบำรุงและสภาพแวดล้อมในบ่อคิน				

ตารางที่ 7 พบว่า ในด้านการเลี้ยงบำรุงและสภาพแวดล้อมในบ่อคิน เกษตรกรมีวิธีการหาความรู้ด้วยตนเอง อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายวิธี พบว่า วิธีที่เกษตรกรใช้ในการหาความรู้ด้วยตนเองเป็นลำดับแรก คือ การศึกษาจากชุมชนและท้องถิ่น ลำดับที่สอง คือ การอ่านตำรา ลำดับที่สาม คือการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ ลำดับที่สี่ คือ การอ่านวารสาร ซึ่งวิธีการหาความรู้ด้วยตนเอง ทั้งสี่ลำดับอยู่ในระดับปานกลาง และลำดับที่ห้า คือ การศึกษาจากสื่อต่าง ๆ อยู่ในระดับน้อย ส่วนการหาความรู้ด้านอื่น ๆ เป็นวิธีที่เกษตรกรใช้ในการหาความรู้ด้วยตนเองเป็นลำดับสุดท้าย อยู่ในระดับน้อย

ตารางที่ 8 วิธีการหาความรู้ด้วยตนเองในการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ ด้านการรักษาโรคกุ้งกุลาดำ

วิธีการหาความรู้ด้วยตนเอง (n = 370)	M	SD	ความหมาย	ลำดับที่
การอ่านตำรา เช่น	2.75	1.07	ปานกลาง	3
การอ่านวารสาร เช่น	2.60	1.15	ปานกลาง	4
การอ่านสื่อสิ่งพิมพ์	2.78	1.07	ปานกลาง	1
การศึกษจากสื่อต่าง ๆ	2.42	0.88	น้อย	5
การศึกษจากชุมชนและท้องถิ่น	2.77	1.02	ปานกลาง	2
การหาความรู้ด้านอื่น ๆ	1.76	0.96	น้อย	6
ภาพรวมของวิธีการหาความรู้ด้วยตนเอง	2.62	0.84	ปานกลาง	
ด้านการรักษาโรคกุ้งกุลาดำ				

ตารางที่ 8 พบว่า ด้านการรักษาโรคกุ้งกุลาดำเกษตรกรมีวิธีการหาความรู้ด้วยตนเองอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายวิธี พบว่า วิธีที่เกษตรกรใช้ในการหาความรู้ด้วยตนเองเป็นลำดับแรก คือ การอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ ลำดับที่สอง คือ การศึกษจากชุมชนและท้องถิ่น ลำดับที่สาม คือ การอ่านตำรา ลำดับที่สี่ คือ การอ่านวารสาร ซึ่งวิธีการหาความรู้ด้วยตนเองทั้งสิ้นลำดับอยู่ในระดับปานกลาง และลำดับที่ห้า คือ การศึกษจากสื่อต่าง ๆ อยู่ในระดับน้อย ส่วนการหาความรู้ด้านอื่น ๆ เป็นวิธีที่เกษตรกรใช้ในการหาความรู้ด้วยตนเองเป็นลำดับสุดท้ายอยู่ในระดับน้อย

ตารางที่ 9 วิธีการหาความรู้ด้วยตนเองในการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ ด้านการตลาด

วิธีการหาความรู้ด้วยตนเอง ($n = 370$)	M	SD	ความหมาย	ลำดับที่
การอ่านตำรา เช่น	2.50	1.03	ปานกลาง	3
การอ่านวารสาร เช่น	2.33	0.99	น้อย	4
การอ่านสื่อสิ่งพิมพ์	2.57	0.94	ปานกลาง	1
การศึกษจากสื่อต่าง ๆ	2.25	0.75	น้อย	5
การศึกษจากชุมชนและท้องถิ่น	2.54	0.91	ปานกลาง	2
การหาความรู้ด้านอื่น ๆ	1.66	0.93	น้อย	6
ภาพรวมของวิธีการหาความรู้ด้วยตนเอง	2.40	0.70	น้อย	
ด้านการตลาด				

ตารางที่ 9 พบว่าค้่นการตลาด เกษตรกรมีวิธีการหาความรู้ด้วยตนเองในระดับน้อย เมื่อพิจารณาวิธี พบว่า วิธีที่เกษตรกรใช้ในการหาความรู้เป็น ลำดับแรก คือ การอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ ลำดับที่สอง คือ การศึกษจากชุมชนและท้องถิ่น ลำดับที่สาม คือ การอ่านตำราซึ่งวิธีการหาความรู้ด้วยตนเองทั้งสามลำดับอยู่ในระดับปานกลาง ลำดับที่สี่ คือ การอ่านวารสารอยู่ในระดับน้อย ลำดับที่ห้า คือ การศึกษจากสื่อต่าง ๆ อยู่ในระดับน้อย ส่วนการหาความรู้ด้านอื่น ๆ เป็นวิธีที่เกษตรกรใช้ในการหาความรู้ด้วยตนเองเป็นลำดับสุดท้าย อยู่ในระดับน้อย

ตอนที่ 3 การนำความรู้ไปใช้ในการเลี้ยงกุ้งกุลาดำของเกษตรกรในจังหวัดฉะเชิงเทรา

ตารางที่ 10 การนำความรู้ไปใช้ในการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ ด้านลงทุนพันธุ์กุ้งกุลาดำ

การนำความรู้ไปใช้ ($n = 370$)	<i>M</i>	<i>SD</i>	ความหมาย	ลำดับที่
ด้านการลงทุนพันธุ์กุ้งกุลาดำ				
1. ข้อมูลงบประมาณการลงทุน	3.30	0.98	ปานกลาง	2
2. ระยะเวลาเตรียมการเลี้ยง	3.27	0.91	ปานกลาง	3
3. ราคาอุปกรณ์ในการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ	3.35	0.99	ปานกลาง	1
4. แหล่งเงินทุนในการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ	3.13	1.03	ปานกลาง	5
5. ความคุ้มทุนในการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ	3.21	1.05	ปานกลาง	4
6. แรงงานที่ใช้ในการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ	2.74	1.10	ปานกลาง	6
ภาพรวมการนำความรู้ไปใช้ด้านการลงทุนพันธุ์กุ้ง	3.17	0.79	ปานกลาง	

ตารางที่ 10 พบว่าด้านการลงทุนพันธุ์กุ้งกุลาดำ เกษตรกรมีการนำความรู้ไปใช้ในระดั
ปานกลาง เมื่อพิจารณารายวิธีพบว่า ราคาอุปกรณ์ในการเลี้ยงกุ้งกุลาดำเป็นวิธีที่เกษตรกรนำไปใช้
เป็นลำดับแรก ลำดับที่สอง คือ ข้อมูลงบประมาณการลงทุน ลำดับที่ สาม คือ ระยะเวลาเตรียม
การเลี้ยง ลำดับที่สี่ คือ ความคุ้มทุนในการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ ลำดับที่ห้า คือ แหล่งเงินทุนในการเลี้ยง
กุ้งกุลาดำ ส่วนแรงงานที่ใช้ในการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ เป็นด้านที่เกษตรกรนำความรู้ไปใช้เป็นลำดับ
สุดท้าย ซึ่งการนำความรู้ไปใช้ด้านการลงทุนพันธุ์กุ้งกุลาดำทั้งหมดหกลำดับอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 11 การนำความรู้ไปใช้ในการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ ด้านการเลี้ยงบํารุงและสภาพแวดล้อมในบ่อดิน

การนำความรู้ไปใช้ (n = 370)	M	SD	ความหมาย	ลำดับที่
ด้านการเลี้ยงบํารุงและสภาพแวดล้อมในบ่อดิน				
1. วิธีการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ	3.53	0.90	มาก	2
2. ขั้นตอนการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ	3.56	0.85	มาก	1
3. การดูแลและอภิบาลกุ้งกุลาดำ	3.51	0.86	มาก	3
4. วิธีการจัดการปรับสภาพแวดล้อมในบ่อดินให้เหมาะสมต่อความเป็นอยู่ของกุ้งกุลาดำ	3.47	0.89	ปานกลาง	4
ภาพรวมการนำความรู้ไปใช้ด้านการเลี้ยงบํารุงและสภาพแวดล้อมในบ่อดิน	3.52	0.72	มาก	

ตารางที่ 11 พบว่าด้านการเลี้ยงบํารุงและสภาพแวดล้อมในบ่อดิน เกษตรกรมีการนำความรู้ไปใช้ในระดั้มาก เมื่อพิจารณารายวิธีพบว่า เกษตรกรนำความรู้ไปใช้ในเป็นลำดับแรกคือ ขั้นตอนการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ ลำดับที่สอง คือ วิธีการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ ลำดับที่สาม คือ การดูแลและอภิบาลกุ้งกุลาดำ ซึ่งการนำความรู้ไปใช้ในการเลี้ยงกุ้งกุลาดำทั้งสามลำดับอยู่ในระดั้มาก ส่วนวิธีการจัดการปรับสภาพแวดล้อมในบ่อดินให้เหมาะสมต่อความเป็นอยู่ของกุ้งกุลาดำ เป็นด้านที่เกษตรกรนำความรู้ไปใช้เป็นลำดับสุดท้ายอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 12 การนำความรู้ไปใช้ในการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ ด้านการรักษาโรคกุ้งกุลาดำ

การนำความรู้ไปใช้ ($n = 370$)	<i>M</i>	<i>SD</i>	ความหมาย	ลำดับที่
ด้านการรักษาโรคกุ้งกุลาดำ				
1. การสังเกตความผิดปกติของกุ้งกุลาดำ	3.86	0.89	มาก	1
2. การประเมินระดับความรุนแรงของโรค	3.72	0.90	มาก	2
3. วิธีการรักษาโรค	3.59	0.94	มาก	3
4. ยาที่ใช้ในการรักษา	3.45	1.00	ปานกลาง	4
ภาพรวมการนำความรู้ไปใช้ด้านการรักษาโรค กุ้งกุลาดำ	3.66	0.78	มาก	

ตารางที่ 12 พบว่าด้านการรักษาโรคกุ้งกุลาดำ เกษตรกรมีการนำความรู้ไปใช้ในระดั
 มาก เมื่อพิจารณาวิธีพบว่า เกษตรกรนำความรู้ไปใช้ในเป็นลำดับแรก คือ การสังเกตความ
 ผิดปกติของกุ้งกุลาดำ ลำดับที่สอง คือ การประเมินระดับความรุนแรงของโรค ลำดับที่สาม คือ
 วิธีการรักษาโรคซึ่งการนำความรู้ไปใช้ ซึ่งการนำความรู้ไปใช้ในการเลี้ยงกุ้งกุลาดำทั้งสามอยู่ใน
 ระดับมาก ส่วนยาที่ใช้ในการรักษาโรค เป็นด้านที่เกษตรกรนำความรู้ไปใช้เป็นลำดับสุดท้ายอยู่ใน
 ระดับปานกลาง

ตารางที่ 13 การนำความรู้ไปใช้ในการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ ด้านการตลาด

การนำความรู้ไปใช้ ($n = 370$)	<i>M</i>	<i>SD</i>	ความหมาย	ลำดับที่
ด้านการตลาด				
1. ราคากลางที่ใช้ในการขายกุ้งกุลาดำ	3.32	1.22	ปานกลาง	1
2. ติดต่อกับผู้ซื้อโดยตรง	2.88	1.30	ปานกลาง	3
3. ติดต่อกับพ่อค้าคนกลาง	3.09	1.06	ปานกลาง	2
4. แหล่งที่เกษตรกรนำกุ้งกุลาดำไปขายปลีกเอง	2.35	1.16	น้อย	4
ภาพรวมการนำความรู้ไปใช้ด้านการตลาด	2.91	0.77	ปานกลาง	

ตารางที่ 13 พบว่าด้านการตลาด เกษตรกรมีการนำความรู้ไปใช้ในระดัปปานกลาง เมื่อพิจารณารายวิธีพบว่า ด้านการตลาด เกษตรกรนำความรู้ไปใช้ในเป็นลำดับแรกคือ ราคากลางที่ใช้ในการขายกุ้งกุลาดำ ลำดับที่ สอง คือ ติดต่อพ่อค้าคนกลาง ลำดับที่ สาม คือ ติดต่อผู้ซื้อโดยตรง ซึ่งการนำความรู้ไปใช้ในการเลี้ยงกุ้งกุลาดำทั้งสามลำดับอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนแหล่งที่เกษตรกรนำกุ้งกุลาดำไปขายปลีกเอง เป็นด้านที่เกษตรกรนำความรู้ไปใช้เป็นลำดับสุดท้ายอยู่ในระดับน้อย

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบวิธีการหาความรู้ด้วยตนเองในการเลี้ยงกุ้งกุลาดำของเกษตรกร
ในจังหวัดฉะเชิงเทรา และวิธีการนำความรู้ไปใช้ในการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ จำแนกตามที่ตั้ง
ของฟาร์ม

ตารางที่ 14 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ยวิธีการหาความรู้ด้วยตนเองใน
การเลี้ยงกุ้งกุลาดำ ด้านการลงทุนพันธุ์กุ้งกุลาดำ ระหว่างที่ตั้งของฟาร์ม

วิธีการหาความรู้ด้วยตนเอง	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1. การอ่านตำรา	ระหว่างกลุ่ม	8	21.078	2.635	2.451*	.014
	ภายในกลุ่ม	361	388.045	1.075		
	รวม	369	409.122			
2. การอ่านวารสาร	ระหว่างกลุ่ม	8	31.758	3.970	3.929*	.000
	ภายในกลุ่ม	361	364.740	1.010		
	รวม	369	396.499			
3. การอ่านสื่อสิ่งพิมพ์	ระหว่างกลุ่ม	8	17.740	2.218	2.382*	.016
	ภายในกลุ่ม	361	336.136	.931		
	รวม	369	353.877			
4. การศึกษาจากสื่อต่าง ๆ	ระหว่างกลุ่ม	8	22.740	2.794	3.939*	.000
	ภายในกลุ่ม	361	336.136	.709		
	รวม	369	353.877			
5. การศึกษาจากชุมชนและ ท้องถิ่น	ระหว่างกลุ่ม	8	21.571	2.696	3.115*	.002
	ภายในกลุ่ม	361	312.484	.866		
	รวม	369	334.055			
6. การหาความรู้ด้านอื่น ๆ	ระหว่างกลุ่ม	8	13.678	1.710	1.994*	.046
	ภายในกลุ่ม	361	309.590	.858		
	รวม	369	323.268			
ภาพรวมของวิธีการหา ความรู้ด้วยตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	8	14.407	1.801	3.193*	.002
	ภายในกลุ่ม	361	203.572	.564		
	รวม	369	217.979			

* $p < .05$

ตารางที่ 14 พบว่า เกษตรกรที่มีที่ตั้งของฟาร์มต่างกัน มีวิธีการหาความรู้ด้วยตนเองด้านการลงทุนพันธุ์กัญกุลาคำโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพื่อแสดงให้เห็นความแตกต่างวิธีการหาความรู้ด้วยตนเอง ด้านการลงทุนพันธุ์กัญกุลาคำของเกษตรกรที่เลี้ยงกัญกุลาคำใน จังหวัดฉะเชิงเทรา จึงได้เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายกลุ่มโดยวิธีของ Scheffe ตามที่ตั้งของฟาร์ม ดังปรากฏดังตารางที่ 14

ตารางที่ 15 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยรายกลุ่ม วิธีการหาความรู้ด้วยตนเองโดยภาพรวม ด้านการลงทุนพันธุ์กัญกุลาคำ ของเกษตรกรตามที่ตั้งของฟาร์ม

อำเภอ	M	1	2	3	4	5	6	7	8	9
		2.92	2.84	2.69	2.61	2.50	2.49	2.44	2.42	2.42
1. เมือง	2.92		.08	.23	.31	.42*	.43	.48	.50*	.50*
2. แปลงยาว	2.84			.15	.23	.34	.35	.40	.42	.42
3. พนมสารคาม	2.69				.08	.19	.20	.25	.27	.27
4. บางคล้า	2.61					.09	.12	.17	.19	.19
5. บางน้ำเปรี้ยว	2.50						.01	.06	.08	.08
6. บางปะกง	2.49							.05	.07	.07
7. ราชสาส์น	2.44								.02	.02
8. กิ่งคลองเขื่อน	2.42									
9. บ้านโพธิ์	2.42									

* $p < .05$

ตารางที่ 15 เมื่อเปรียบเทียบวิธีการหาความรู้ด้วยตนเองในภาพรวม ด้านการลงทุนพันธุ์กัญกุลาคำ ตามที่ตั้งของฟาร์มแล้ว พบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงกัญกุลาคำที่มีที่ตั้งของฟาร์มในอำเภอเมือง มีวิธีการหาความรู้ด้วยตนเองที่แตกต่างจากเกษตรกรที่มีที่ตั้งของฟาร์มใน อำเภอบางน้ำเปรี้ยว อำเภอบ้านโพธิ์ กิ่งอำเภอคลองเขื่อน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วน อำเภออื่น ๆ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 16 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ยวิธีการหาความรู้ด้วยตนเองใน การเลี้ยงกุ้งกุลาดำ ด้านการเลี้ยงบำรุงและสภาพแวดล้อมในบ่อดิน ระหว่างที่ตั้งของฟาร์ม

วิธีการหาความรู้ด้วยตนเอง	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1. การอ่านตำรา	ระหว่างกลุ่ม	8	16.313	2.039	1.856	.066
	ภายในกลุ่ม	361	396.639	1.099		
	รวม	369	412.952			
2. การอ่านวารสาร	ระหว่างกลุ่ม	8	39.193	4.899	4.573*	.000
	ภายในกลุ่ม	361	386.757	1.071		
	รวม	369	425.951			
3. การอ่านสื่อสิ่งพิมพ์	ระหว่างกลุ่ม	8	17.683	2.210	2.259*	.023
	ภายในกลุ่ม	361	353.162	.978		
	รวม	369	370.846			
4. การศึกษาจากสื่อต่าง ๆ	ระหว่างกลุ่ม	8	14.377	1.797	2.783*	.005
	ภายในกลุ่ม	361	233.143	.640		
	รวม	369	247.520			
5. การศึกษาจากชุมชนและท้องถิ่น	ระหว่างกลุ่ม	8	25.351	3.169	3.468*	.001
	ภายในกลุ่ม	361	329.870	.914		
	รวม	369	355.221			
6. การหาความรู้ด้านอื่น ๆ	ระหว่างกลุ่ม	8	8.824	1.103	1.166	.319
	ภายในกลุ่ม	361	341.557	.946		
	รวม	369	350.381			
ภาพรวมของวิธีการหาความรู้ด้วยตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	8	14.100	1.763	3.030*	.003
	ภายในกลุ่ม	361	209.995	.582		
	รวม	369	224.095			

* $p < .05$

ตารางที่ 16 พบว่า เกษตรกรที่มีที่ตั้งของฟาร์มต่างกัน มีวิธีการหาความรู้ด้วยตนเอง ด้านการเลี้ยงบำรุงและสภาพแวดล้อมในบ่อดิน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพื่อแสดงให้เห็นความแตกต่างวิธีการหาความรู้ด้วยตนเอง ด้านการเลี้ยงบำรุงและสภาพแวดล้อมของเกษตรกรที่เลี้ยงกุ้งกุลาดำใน จังหวัดฉะเชิงเทรา จึงได้เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีของ Scheffe ตามที่ตั้งของฟาร์ม ดังปรากฏดังตารางที่ 16

ตารางที่ 17 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยรายคู่ วิธีการหาความรู้ด้วยตนเองโดยภาพรวม ด้านการเลี้ยงบำรุงและสภาพแวดล้อมในบ่อดินของเกษตรกรตามที่ตั้งของฟาร์ม

อำเภอ	M	1	2	3	4	5	6	7	8	9
		2.88	2.62	2.61	2.57	2.52	2.47	2.42	2.41	2.38
1. เมือง	2.88		.26	.27	.31	.36	.41	.46*	.47	.50*
2. แปะลงยาว	2.62			.01	.05	.10	.15	.20	.21	.24
3. พนมสารคาม	2.61				.04	.09	.14	.19	.20	.23
4. บางคล้า	2.57					.05	.10	.15	.16	.19
5. ราชสาส์น	2.52						.05	.10	.11	.14
6. บางปะกง	2.47							.05	.06	.09
7. บางน้ำเปรี้ยว	2.42								.01	.04
8. กิ่งคลองเขื่อน	2.41									.03
9. บ้านโพธิ์	2.38									

* $p < .05$

ตารางที่ 17 เมื่อเปรียบเทียบวิธีการหาความรู้ด้วยตนเองในภาพรวม ด้านการเลี้ยงบำรุงและสภาพแวดล้อมในบ่อดิน ตามที่ตั้งของฟาร์มแล้ว พบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งกุลาดำที่มีที่ตั้งของฟาร์มในอำเภอเมืองมีวิธีการหาความรู้ด้วยตนเองที่แตกต่างจากเกษตรกรที่มีที่ตั้งของฟาร์มในอำเภอบางน้ำเปรี้ยว อำเภอบ้านโพธิ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วน อำเภออื่น ๆ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 18 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ยวิธีการหาความรู้ด้วยตนเองใน การเลี้ยงกุ้งกุลาดำ ด้านการรักษาโรคกุ้งกุลาดำระหว่างที่ตั้งของฟาร์ม

วิธีการหาความรู้ด้วยตนเอง	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1. การอ่านตำรา	ระหว่างกลุ่ม	8	14.685	1.836	1.628	.115
	ภายในกลุ่ม	361	406.933	1.127		
	รวม	369	21.619			
2. การอ่านวารสาร	ระหว่างกลุ่ม	8	46.985	5.873	4.810*	.000
	ภายในกลุ่ม	361	440.807	1.221		
	รวม	369	487.792			
3. การอ่านสื่อสิ่งพิมพ์	ระหว่างกลุ่ม	8	29.141	3.643	3.372*	.001
	ภายในกลุ่ม	361	389.982	1.080		
	รวม	369	419.123			
4. การศึกษาจากสื่อต่าง ๆ	ระหว่างกลุ่ม	8	19.930	2.491	3.386*	.001
	ภายในกลุ่ม	361	265.578	.736		
	รวม	369	285.508			
5. การศึกษาจากชุมชนและท้องถิ่น	ระหว่างกลุ่ม	8	32.807	4.101	4.188*	.000
	ภายในกลุ่ม	361	353.482	.979		
	รวม	369	386.290			
6. การหาความรู้ด้านอื่น ๆ	ระหว่างกลุ่ม	8	10.555	1.319	1.448	.175
	ภายในกลุ่ม	361	329.037	.911		
	รวม	369	339.592			
ภาพรวมของวิธีการหาความรู้ด้วยตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	8	19.608	2.451	3.701*	.000
	ภายในกลุ่ม	361	329.090	.662		
	รวม	369	258.699			

* $p < .05$

ตารางที่ 18 พบว่า เกษตรกรที่มีที่ตั้งของฟาร์มต่างกัน มีวิธีการหาความรู้ด้วยตนเอง ด้านการรักษาโรคกุ้งกุลาดำโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพื่อแสดงให้เห็นความแตกต่างวิธีการหาความรู้ด้วยตนเอง ด้านการรักษาโรคกุ้งกุลาดำของเกษตรกรที่เลี้ยงกุ้งกุลาดำใน จังหวัดฉะเชิงเทรา จึงได้เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธีของ Scheffe ตามที่ตั้งของฟาร์ม ดังปรากฏดังตารางที่ 18

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยรายคู่ วิธีการหาความรู้ด้วยตนเอง โดยภาพรวม ด้านการรักษาโรคกุ้งกุลาดำของเกษตรกรตามที่ตั้งฟาร์มแต่ละอำเภอ

อำเภอ	M	1	2	3	4	5	6	7	8	9
		3.00	2.82	2.74	2.61	2.55	2.49	2.47	2.41	2.41
1. เมือง	3.00		.18	.26	.39	.45	.51	.53	.59*	.59
2. แปลงยาว	2.82			.08	.21	.27	.33	.35	.41	.41
3. พนมสารคาม	2.74				.13	.19	.25	.27	.33	.33
4. บางคล้า	2.61					.06	.12	.14	.20	.20
5. ราชสาส์น	2.55						.06	.08	.14	.14
6. บางน้ำเปรี้ยว	2.49							.02	.08	.08
7. บางปะกง	2.47								.06	.06
8. บ้านโพธิ์	2.41									
9. คลองเขื่อน	2.41									

* $p < .05$

ตารางที่ 19 เมื่อเปรียบเทียบวิธีการหาความรู้ด้วยตนเองในภาพรวม ด้านการรักษาโรค กุ้งกุลาดำ ตามที่ตั้งของฟาร์มแล้ว พบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งกุลาดำที่มีที่ตั้งของฟาร์มในอำเภอเมือง มีวิธีการหาความรู้ด้วยตนเองที่แตกต่างจากเกษตรกรที่มีที่ตั้งของฟาร์มใน อำเภอบ้านโพธิ์ อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วน อำเภออื่น ๆ พบว่ามีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 20 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบวิธีการหาความรู้ด้วยตนเองในการเลี้ยง
กึ่งกุลาค้า ด้านการตลาด จำแนกตามที่ตั้งของฟาร์ม

วิธีการหาความรู้ด้วยตนเอง	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1. การอ่านตำรา	ระหว่างกลุ่ม	8	20.724	2.590	2.504*	.012
	ภายในกลุ่ม	361	373.526	1.035		
	รวม	369	394.249			
2. การอ่านวารสาร	ระหว่างกลุ่ม	8	41.450	5.181	5.773*	.000
	ภายในกลุ่ม	361	323.987	.897		
	รวม	369	365.437			
3. การอ่านสื่อสิ่งพิมพ์	ระหว่างกลุ่ม	8	22.270	2.784	3.317*	.001
	ภายในกลุ่ม	361	302.927	.839		
	รวม	369	325.196			
4. การศึกษาจากสื่อต่าง ๆ	ระหว่างกลุ่ม	8	14.960	1.870	3.530*	.001
	ภายในกลุ่ม	361	191.221	.530		
	รวม	369	206.180			
5. การศึกษาจากชุมชนและ ท้องถิ่น	ระหว่างกลุ่ม	8	24.008	3.500	4.500*	.000
	ภายในกลุ่ม	361	28.832	.778		
	รวม	369	308.836			
6. การหาความรู้ด้านอื่น ๆ	ระหว่างกลุ่ม	8	11.606	1.451	1.716	.093
	ภายในกลุ่ม	361	305.164	.845		
	รวม	369	316.770			
ภาพรวมของวิธีการหา ความรู้ด้วยตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	8	15.870	1.984	4.398*	.000
	ภายในกลุ่ม	361	162.821	.451		
	รวม	369	178.691			

* $p < .05$

ตารางที่ 20 พบว่า เกษตรกรที่มีที่ตั้งของฟาร์มต่างกัน มีวิธีการหาความรู้ด้วยตนเอง ด้านการตลาดโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพื่อแสดงให้เห็นความแตกต่างวิธีการหาความรู้ด้วยตนเอง ด้านการตลาดของเกษตรกร ที่เลี้ยงกึ่งกุลาคำใน จังหวัดฉะเชิงเทรา จึงได้เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีของ Scheffe ตามที่ตั้งของฟาร์ม ดังปรากฏดังตารางที่ 21

ตารางที่ 21 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยรายคู่ วิธีการหาความรู้ด้วยตนเอง โดยภาพรวม ด้านการตลาดของเกษตรกร ตามที่ตั้งของฟาร์ม

อำเภอ	M	1	2	3	4	5	6	7	8	9
		3.01	2.78	2.69	2.59	2.43	2.27	2.26	2.24	2.18
1. แปลงยาว	3.01		.23	.32	.42	.58	.74	.75	.77	.83
2. พนมสารคาม	2.78			.09	.19	.35	.51	.52	.54	.60
3. เมือง	2.69				.10	.26	.42	.43	.45	.51*
4. ราชสาส์น	2.59					.16	.32	.33	.35	.41
5. บางคล้า	2.43						.16	.17	.19	.25
6. บางน้ำเปรี้ยว	2.27							.01	.03	.09
7. บางปะกง	2.26								.02	.08
8. กิ่งคลองเขื่อน	2.24									.06
9. บ้านโพธิ์	2.18									

* $p < .05$

ตารางที่ 21 เมื่อเปรียบเทียบวิธีการหาความรู้ด้วยตนเองในภาพรวม ด้านการตลาด ตามที่ตั้งของฟาร์มแล้ว พบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงกึ่งกุลาคำที่มีที่ตั้งของฟาร์มในอำเภอเมืองมีวิธีการหาความรู้ด้วยตนเองที่แตกต่างจากเกษตรกรที่มีที่ตั้งของฟาร์มใน อำเภอบ้านโพธิ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วน อำเภออื่น ๆ พบว่ามีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 22 เปรียบเทียบการนำความรู้ไปใช้ในการเลี้ยงกุ้งกุลาดำของเกษตรกร
จำแนกตามที่ตั้งของฟาร์ม

การนำความรู้ไปใช้	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1. ด้านการลงทุนพันธุ์ กุ้งกุลาดำ	ระหว่างกลุ่ม	8	18.073	2.259	3.859*	.000
	ภายในกลุ่ม	361	211.314	.585		
	รวม	369	229.388			
2. ด้านการเลี้ยงบำรุงและ สภาพแวดล้อมในบ่อดิน	ระหว่างกลุ่ม	8	4.965	.621	1.199	.298
	ภายในกลุ่ม	361	186.812	.517		
	รวม	369	191.778			
3. ด้านการรักษาโรค กุ้งกุลาดำ	ระหว่างกลุ่ม	8	16.437	2.055	3.571*	.001
	ภายในกลุ่ม	361	207.689	.575		
	รวม	369	224.126			
4. ด้านการตลาด	ระหว่างกลุ่ม	8	34.977	4.372	8.524*	.000
	ภายในกลุ่ม	361	184.640	.513		
	รวม	369	219.617			
ภาพรวมของวิธีการ นำความรู้ไปใช้	ระหว่างกลุ่ม	8	6.855	.857	2.447*	.014
	ภายในกลุ่ม	361	126.068	.350		
	รวม	369	132.923			

* $p < .05$

ตารางที่ 22 พบว่า เกษตรกรที่มีที่ตั้งของฟาร์มที่ต่างกัน มีการนำความรู้ไปใช้ในการลงทุนพันธุ์กุ้งกุลาดำ ด้านการรักษาโรคกุ้งกุลาดำ ด้านการตลาด และภาพรวมของการนำความรู้ไปใช้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการนำความรู้ไปใช้ในด้านเลี้ยงบำรุงและสภาพแวดล้อมในบ่อดินของเกษตรกรที่มีที่ตั้งของฟาร์มต่างกันพบความแตกต่างกันอย่างไม่
มีนัยสำคัญทางสถิติ

เพื่อทดสอบความแตกต่างของการนำความรู้ไปใช้ของเกษตรกรที่มีที่ตั้งของฟาร์มต่างกัน ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงได้ทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยใช้วิธีของ Scheffe ซึ่งพบว่า การนำความรู้ไปใช้ในด้านการลงทุนพันธุ์กึ่งกุลาคำ ด้านการรักษาโรคกึ่งกุลาคำ และด้านการตลาดของเกษตรกรที่อยู่ในอำเภอต่างกัน แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปรากฏผลดังตารางที่ 23 - 25

ตารางที่ 23 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยรายคู่ การนำความรู้ไปใช้ของเกษตรกรโดยภาพรวม ด้านการลงทุนพันธุ์กึ่งกุลาคำของเกษตรกรตามที่ตั้งของฟาร์ม

อำเภอ	M	1	2	3	4	5	6	7	8	9
		3.58	3.56	3.45	3.37	3.27	3.07	3.13	3.02	2.83
1. ราชสาส์น	3.58		.02	.13	.21	.31	.51	.45	.56	.75
2. พนมสารคาม	3.56			.11	.19	.29	.49	.43	.54	.73
3. บางปะกง	3.45				.08	.18	.38	.32	.43	.62
4. เมือง	3.37					.10	.30	.24	.35	.54*
5. แปลงยาว	3.27						.20	.14	.25	.44
6. บ้านโพธิ์	3.07							.06	.05	.24
7. กิ่งคลองเขื่อน	3.13								.11	.30
8. บางน้ำเปรี้ยว	3.02									.19
9. บางคล้า	2.83									

* $p < .05$

ตารางที่ 23 เมื่อเปรียบเทียบ การนำความรู้ไปใช้ในภาพรวม ด้านการลงทุนพันธุ์กึ่งกุลาคำ ตามที่ตั้งของฟาร์มแล้ว พบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงกึ่งกุลาคำที่มีที่ตั้งของฟาร์มอยู่ในอำเภอเมือง มีวิธีการนำความรู้ไปใช้แตกต่างจากเกษตรกรที่มีที่ตั้งของฟาร์มอยู่ใน อำเภอบางคล้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนอำเภออื่น ๆ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 24 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยรายคู่ การนำความรู้ไปใช้ของเกษตรกร โดยภาพรวม
ด้านการรักษาโรคกุ้งกุลาดำของเกษตรกรตามที่ตั้งของฟาร์ม

อำเภอ	M	1	2	3	4	5	6	7	8	9
		4.00	3.90	3.88	3.80	3.67	3.65	3.45	3.41	3.34
1. บางคล้า	4.00		.10	.12	.20	.33	.35	.55	.59	.66*
2. พนมสารคาม	3.90			.02	.10	.23	.25	.45	.49	.56
3. ราชสาส์น	3.88				.08	.21	.23	.43	.47	.54
4. กิ่งคลองเขื่อน	3.80					.13	.15	.35	.39	.46
5. บางน้ำเปรี้ยว	3.67						.02	.22	.26	.33
6. เมือง	3.65							.20	.24	.31
7. บางปะกง	3.45								.04	.11
8. แปลงยาว	3.41									.07
9. บ้านโพธิ์	3.34									

* $p < .05$

ตารางที่ 24 เมื่อเปรียบเทียบ การนำความรู้ไปใช้ในภาพรวม ด้านการรักษาโรคกุ้งกุลาดำ
ตามที่ตั้งของฟาร์มแล้ว พบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งกุลาดำที่มีที่ตั้งของฟาร์มอยู่ในอำเภอบางคล้า
มีวิธีการนำความรู้ไปใช้แตกต่างจากเกษตรกรที่มีที่ตั้งของฟาร์มอยู่ใน อำเภอบ้านโพธิ์ อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนอำเภออื่นๆ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ
ทางสถิติ

ตารางที่ 25 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยรายคู่ การนำความรู้ไปใช้ของเกษตรกรโดยภาพรวม
ด้านการตลาดของเกษตรกรตามที่ตั้งของฟาร์ม

อำเภอ	M	1	2	3	4	5	6	7	8	9
		3.30	3.23	3.18	3.08	2.94	2.82	2.75	2.72	2.33
1. ราชสาส์น	3.30		.07	.12	.22	.36	.48	.55	.58	.97*
2. เมือง	3.23			.05	.15	.29	.41	.52	.51*	.90*
3. บางปะกง	3.18				.10	.24	.36	.43	.46	.85*
4. แพลงยาว	3.08					.14	.26	.33	.36	.75
5. บ้านโพธิ์	2.94						.12	.19	.22	.61*
6. กิ่งคลองเขื่อน	2.82							.07	.10	.49
7. พนมสารคาม	2.75								.03	.42
8. บางน้ำเปรี้ยว	2.72									.39
9. บางคล้า	2.33									

* $p < .05$

ตารางที่ 25 เมื่อเปรียบเทียบ การนำความรู้ไปใช้ในภาพรวม ด้านการตลาด ตามที่ตั้งของฟาร์มแล้ว พบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งกุลาดำที่มีที่ตั้งของฟาร์มอยู่ในอำเภอเมือง มีวิธีการนำความรู้ไปใช้แตกต่างจากเกษตรกรที่มีที่ตั้งของฟาร์มอยู่ใน อำเภอบางน้ำเปรี้ยวและอำเภอบางคล้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งกุลาดำที่มีที่ตั้งของฟาร์มอยู่ในอำเภอราชสาส์น มีวิธีการนำความรู้ไปใช้แตกต่างจากเกษตรกรที่มีที่ตั้งของฟาร์มอยู่ใน อำเภอบางคล้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 เกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งกุลาดำที่มีที่ตั้งของฟาร์มอยู่ใน อำเภอราชบางปะกง มีวิธีการนำความรู้ไปใช้แตกต่างจากเกษตรกรที่มีที่ตั้งของฟาร์มอยู่ใน อำเภอบางคล้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 และเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งกุลาดำที่มีที่ตั้งของฟาร์มอยู่ในอำเภอบ้านโพธิ์ มีวิธีการนำความรู้ไปใช้แตกต่างจากเกษตรกรที่มีที่ตั้งของฟาร์มอยู่ใน อำเภอบางคล้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ส่วนอำเภออื่น ๆ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 5 เปรียบเทียบวิธีการหาความรู้ด้วยตนเองในการเลี้ยงกุ้งกุลาดำของเกษตรกร
ในจังหวัดฉะเชิงเทรา และวิธีการนำความรู้ไปใช้ในการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ จำแนกตามขนาด
ของฟาร์ม

ตารางที่ 26 เปรียบเทียบวิธีการหาความรู้ด้วยตนเองในการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ ด้านการลงทุน
พันธุ์กุ้งกุลาดำ จำแนกตามขนาดของฟาร์ม

วิธีการหาความรู้ด้วยตนเอง	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	P
1. การอ่านตำรา	ระหว่างกลุ่ม	2	14.192	7.096	6.594*	.002
	ภายในกลุ่ม	367	394.391	1.076		
	รวม	369	409.122			
2. การอ่านวารสาร	ระหว่างกลุ่ม	2	16.159	8.079	7.796*	.000
	ภายในกลุ่ม	367	380.340	1.036		
	รวม	369	396.499			
3. การอ่านสื่อสิ่งพิมพ์	ระหว่างกลุ่ม	2	15.692	7.846	8.515*	.000
	ภายในกลุ่ม	367	338.184	.921		
	รวม	369	353.877			
4. การศึกษาจากสื่อต่างๆ	ระหว่างกลุ่ม	2	5.092	2.546	3.418*	.034
	ภายในกลุ่ม	367	273.330	.745		
	รวม	369	278.422			
5. การศึกษาจากชุมชนและ ท้องถิ่น	ระหว่างกลุ่ม	2	2.595	1.297	1.436	.239
	ภายในกลุ่ม	367	320.425	.873		
	รวม	369	323.268			
6. การหาความรู้ด้านอื่น ๆ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.843	1.422	5.873*	.003
	ภายในกลุ่ม	367	320.425	.873		
	รวม	369	323.268			
ภาพรวมของวิธีการหา ความรู้ด้วยตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	2	6.761	3.380	5.873*	.003
	ภายในกลุ่ม	367	211.218	.576		
	รวม	369	217.979			

* $p < .05$

ตารางที่ 26 พบว่า เกษตรกรที่มีขนาดของฟาร์มแตกต่างกัน มีวิธีการหาความรู้ด้วยตนเอง ด้านการลงทุนพันธุ์กัญกุลาดำ ด้วยวิธีการอ่านตำรา การอ่านวารสาร การอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ การศึกษาจากสื่อต่าง ๆ และการหาความรู้โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนวิธีการศึกษาจากชุมชนและท้องถิ่น การหาความรู้ด้านอื่น ๆ ของเกษตรกรที่มีขนาดของฟาร์มต่างกัน ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เพื่อแสดงให้เห็นความแตกต่างวิธีการหาความรู้ด้วยตนเอง ด้านการลงทุนพันธุ์กัญกุลาดำ ของเกษตรกรที่เลี้ยงกัญกุลาดำใน จังหวัดฉะเชิงเทรา จึงได้เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธีของ Scheffe ตามขนาดของฟาร์ม ดังปรากฏดังตารางที่ 27

ตารางที่ 27 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยรายคู่ วิธีการหาความรู้ด้วยตนเองโดยภาพรวม ด้านการลงทุนพันธุ์กัญกุลาดำของเกษตรกรตามขนาดของฟาร์ม

ขนาดของฟาร์ม	M	ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก
		2.79	2.51	2.50
1. ขนาดใหญ่	2.79		.28*	.29*
2. ขนาดกลาง	2.51			.01
3. ขนาดเล็ก	2.50			

* $p < .05$

ตารางที่ 27 พบว่าเกษตรกรที่เลี้ยงกัญกุลาดำในฟาร์มขนาดใหญ่ มีวิธีการหาความรู้ด้วยตนเองด้านการลงทุนพันธุ์กัญกุลาดำในภาพรวมแตกต่างจากเกษตรกรที่เลี้ยงกัญกุลาดำในฟาร์มขนาดกลาง และขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนเกษตรกรที่เลี้ยงกัญกุลาดำในฟาร์มขนาดกลางและฟาร์มขนาดเล็ก พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 28 เปรียบเทียบวิธีการหาความรู้ด้วยตนเองในการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ ด้านการเลี้ยงบำรุงและสภาพแวดล้อมในบ่อดิน จำแนกตามขนาดของฟาร์ม

วิธีการหาความรู้ด้วยตนเอง	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	P
1. การอ่านตำรา	ระหว่างกลุ่ม	2	9.506	4.753	4.324*	.014
	ภายในกลุ่ม	367	403.446	1.099		
	รวม	369	412.952			
2. การอ่านวารสาร	ระหว่างกลุ่ม	2	12.764	6.382	5.669*	.004
	ภายในกลุ่ม	367	413.187	1.126		
	รวม	369	425.951			
3. การอ่านสื่อสิ่งพิมพ์	ระหว่างกลุ่ม	2	19.813	9.906	10.357*	.000
	ภายในกลุ่ม	367	351.003	.956		
	รวม	369	370.846			
4. การศึกษาจากสื่อต่าง ๆ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.457	.728	1.086	.339
	ภายในกลุ่ม	367	246.063	.670		
	รวม	369	247.520			
5. การศึกษาจากชุมชนและ ท้องถิ่น	ระหว่างกลุ่ม	2	1.704	.852	.884	.414
	ภายในกลุ่ม	367	353.517	.963		
	รวม	369	355.221			
6. การหาความรู้ด้านอื่น ๆ	ระหว่างกลุ่ม	2	.560	.280	.294	.746
	ภายในกลุ่ม	367	349.821	.953		
	รวม	369	350.381			
ภาพรวมของวิธีการหา ความรู้ด้วยตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	2	5.210	2.605	4.367*	.013
	ภายในกลุ่ม	367	218.886			
	รวม	369	224.095			

* $p < .05$

ตารางที่ 28 พบว่า เกษตรกรที่มีขนาดของฟาร์มแตกต่างกัน มีวิธีการหาความรู้ด้วยตนเอง ด้านการเลี้ยงบำรุงและสภาพแวดล้อมในบ่อคิน ด้วยวิธีการอ่านตำรา การอ่านวารสาร การอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ และการหาความรู้โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนวิธีการศึกษาจากสื่อต่าง ๆ การศึกษาจากชุมชนและท้องถิ่น การหาความรู้ด้านอื่น ๆ ของเกษตรกรที่มีขนาดของฟาร์มต่างกัน ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เพื่อแสดงให้เห็นความแตกต่างวิธีการหาความรู้ด้วยตนเอง ด้านการเลี้ยงบำรุงและสภาพแวดล้อมในบ่อคิน ของเกษตรกรที่เลี้ยงกุ้งกุลาดำใน จังหวัดระยอง จึงได้เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีของ Scheffe ตามขนาดของฟาร์ม ดังปรากฏดังตารางที่ 29

ตารางที่ 29 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยรายคู่ วิธีการหาความรู้ด้วยตนเองโดยภาพรวม ด้านการเลี้ยงบำรุงและสภาพแวดล้อมในบ่อคินของเกษตรกรตามขนาดของฟาร์ม

ขนาดของฟาร์ม	M	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		2.44	2.51	2.72
1. ขนาดเล็ก	2.44		.07	.28*
2. ขนาดกลาง	2.51			.21
3. ขนาดใหญ่	2.72			

* $p < .05$

ตารางที่ 29 พบว่าเกษตรกรที่เลี้ยงกุ้งกุลาดำในฟาร์มขนาดเล็ก มีวิธีการหาความรู้ด้วยตนเอง ด้านการเลี้ยงบำรุงและสภาพแวดล้อมในบ่อคิน ในภาพรวมแตกต่างจากเกษตรกรที่เลี้ยงกุ้งกุลาดำในฟาร์มขนาดใหญ่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนเกษตรกรที่เลี้ยงกุ้งกุลาดำในฟาร์มขนาดกลางกับฟาร์มขนาดใหญ่ และฟาร์มขนาดเล็กกับฟาร์มขนาดกลาง พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 30 เปรียบเทียบวิธีการหาความรู้ด้วยตนเองในการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ ด้านการรักษาโรค
 กุ้งกุลาดำจำแนกตามขนาดของฟาร์ม

วิธีการหาความรู้ด้วยตนเอง	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1. การอ่านตำรา	ระหว่างกลุ่ม	2	4.564	2.282	2.008	.136
	ภายในกลุ่ม	367	417.055	1.136		
	รวม	369	421.619			
2. การอ่านวารสาร	ระหว่างกลุ่ม	2	11.231	5.616	4.325*	.014
	ภายในกลุ่ม	367	476.561	1.299		
	รวม	369	487.792			
3. การอ่านสื่อสิ่งพิมพ์	ระหว่างกลุ่ม	2	18.846	9.423	8.640*	.000
	ภายในกลุ่ม	367	400.277	1.091		
	รวม	369	419.123			
4. การศึกษาจากสื่อต่าง ๆ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.951	.976	1.263	.284
	ภายในกลุ่ม	367	283.556	.773		
	รวม	369	285.508			
5. การศึกษาจากชุมชนและ ท้องถิ่น	ระหว่างกลุ่ม	2	.710	.355	.338	.714
	ภายในกลุ่ม	367	385.580	1.051		
	รวม	369	386.290			
6. การหาความรู้ด้านอื่น ๆ	ระหว่างกลุ่ม	2	3.204	1.602	1.748	.176
	ภายในกลุ่ม	367	336.387	.917		
	รวม	369	339.592			
ภาพรวมของวิธีการหา ความรู้ด้วยตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	2	3.428	1.714	2.464	.086
	ภายในกลุ่ม	367	255.270	.696		
	รวม	369	258.699			

* $p < .05$

ตารางที่ 30 พบว่า เกษตรกรที่มีขนาดของฟาร์มแตกต่างกัน มีวิธีการหาความรู้ด้วยตนเอง ด้านการรักษาโรคกุ้งกุลาดำด้วยวิธีการอ่านวารสาร และการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนวิธีการหาความรู้จากการอ่านตำรา การศึกษาจากสื่อต่าง ๆ การศึกษาจากชุมชนและท้องถิ่น การหาความรู้ด้านอื่น ๆ และภาพรวมของวิธีการหาความรู้ของเกษตรกรที่มีขนาดของฟาร์มต่างกันไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

ตารางที่ 31 เปรียบเทียบวิธีการหาความรู้ด้วยตนเองในการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ ด้านการตลาด จำแนกตามขนาดของฟาร์ม

วิธีการหาความรู้ด้วยตนเอง	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1. การอ่านตำรา	ระหว่างกลุ่ม	2	6.185	3.092	2.924	.055
	ภายในกลุ่ม	367	388.065	1.057		
	รวม	369	394.249			
2. การอ่านวารสาร	ระหว่างกลุ่ม	2	2.916	1.458	1.476	.230
	ภายในกลุ่ม	367	362.521	.988		
	รวม	369	365.437			
3. การอ่านสื่อสิ่งพิมพ์	ระหว่างกลุ่ม	2	9.434	4.717	5.483*	.005
	ภายในกลุ่ม	367	315.762	.860		
	รวม	369	325.196			
4. การศึกษาจากสื่อต่าง ๆ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.499	.750	1.344	.262
	ภายในกลุ่ม	367	204.681	.558		
	รวม	369	206.180			
5. การศึกษาจากชุมชนและท้องถิ่น	ระหว่างกลุ่ม	2	1.143	.571	.681	.506
	ภายในกลุ่ม	367	307.693	.838		
	รวม	369	308.836			
6. การหาความรู้ด้านอื่น ๆ	ระหว่างกลุ่ม	2	.297	.148	.172	.842
	ภายในกลุ่ม	367	316.473	.862		
	รวม	369	316.770			
ภาพรวมของวิธีการหาความรู้ด้วยตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	2	1.926	.963	2.00	.137
	ภายในกลุ่ม	367	176.764	.482		
	รวม	369	178.691			

* $p < .05$

ตารางที่ 31 พบว่า เกษตรกรที่มีขนาดของฟาร์มแตกต่างกัน มีวิธีการหาความรู้ด้วยตนเอง ด้านการตลาดด้วยวิธีการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนวิธีการหาความรู้จากการอ่านตำรา การอ่านวารสาร การศึกษาจากสื่อต่าง ๆ การศึกษาจากชุมชนและท้องถิ่น การหาความรู้ด้านอื่น ๆ และภาพรวมของวิธีการหาความรู้ของเกษตรกรที่มีขนาดของฟาร์มต่างกันไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 32 เปรียบเทียบการนำความรู้ไปใช้ในการเลี้ยงกึ่งกุลาค่าของเกษตรกรจำแนกตามขนาดของฟาร์ม

การนำความรู้ไปใช้	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1. ด้านการลงทุนพันธุ์กึ่งกุลาค่า	ระหว่างกลุ่ม	2	4.741	2.371	3.873*	.022
	ภายในกลุ่ม	367	224.646	.612		
	รวม	369	229.388			
2. ด้านการเลี้ยงบำรุงและสภาพแวดล้อมในบ่อดิน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.607	1.304	2.529	.081
	ภายในกลุ่ม	367	189.170	.515		
	รวม	369	191.778			
3. ด้านการรักษาโรคกึ่งกุลาค่า	ระหว่างกลุ่ม	2	2.233	1.116	1.846	.159
	ภายในกลุ่ม	367	221.893	.605		
	รวม	369	224.126			
4. ด้านการตลาด	ระหว่างกลุ่ม	2	4.948	2.474	4.218*	.015
	ภายในกลุ่ม	367	214.669	.587		
	รวม	369	219.617			
ภาพรวมของวิธีการนำความรู้ไปใช้	ระหว่างกลุ่ม	2	2.665	1.333	3.745*	.025
	ภายในกลุ่ม	367	130.257	.356		
	รวม	369	132.923			

* $p < .05$

ตารางที่ 32 พบว่า เกษตรกรที่มีขนาดของฟาร์มต่างกัน มีการนำความรู้ไปใช้ในการลงทุนพันธุ์กัญญาดำ ด้านการตลาด และภาพรวมของการนำความรู้ไปใช้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการนำความรู้ไปใช้ในการเลี้ยงบำรุงและสภาพแวดล้อมในบ่อดิน ด้านการรักษาโรคกัญญาดำของเกษตรกรที่มีขนาดของฟาร์มต่างกัน ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เพื่อทดสอบความแตกต่างของการนำความรู้ไปใช้ของเกษตรกรที่มีฟาร์มขนาดต่างกัน ต่างกันให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงได้ทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยใช้วิธีของ Scheffe ซึ่งพบว่า การนำความรู้ไปใช้ในการลงทุนพันธุ์กัญญาดำ ด้านการตลาด และภาพรวมของการนำความรู้ไปใช้ของเกษตรกรที่มีขนาดของฟาร์มต่างกัน แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปรากฏผลดังตารางที่ 33 - 35

ตารางที่ 33 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยรายคู่ การนำความรู้ไปใช้ของเกษตรกรด้านการลงทุนพันธุ์กัญญาดำของเกษตรกร ตามขนาดของฟาร์ม

ขนาดของฟาร์ม	M	ขนาดใหญ่	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง
		3.27	3.21	3.01
1. ขนาดใหญ่	3.27		.06	.26*
2. ขนาดเล็ก	3.21			.20
3. ขนาดกลาง	3.01			

* $p < .05$

ตารางที่ 33 พบว่าเกษตรกรที่เลี้ยงกัญญาดำในฟาร์มขนาดใหญ่ มีการนำความรู้ไปใช้ด้านการลงทุนพันธุ์กัญญาดำแตกต่างจากเกษตรกรที่เลี้ยงกัญญาดำในฟาร์มขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนเกษตรกรที่เลี้ยงกัญญาดำในฟาร์มขนาดใหญ่กับฟาร์มขนาดเล็ก และ ฟาร์มขนาดเล็กกับขนาดกลาง พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 34 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยรายคู่ การนำความรู้ไปใช้ของเกษตรกรด้านการตลาดของเกษตรกร ตามขนาดของฟาร์ม

ขนาดของฟาร์ม	M	ขนาดเล็ก	ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง
		3.02	2.95	2.75
1. ขนาดเล็ก	3.02		.07	.27*
2. ขนาดใหญ่	2.95			.20
3. ขนาดกลาง	2.75			

* $p < .05$

ตารางที่ 34 พบว่าเกษตรกรที่เลี้ยงกึ่งกุลาค้าในฟาร์มขนาดเล็ก มีการนำความรู้ไปใช้ด้านการตลาดแตกต่างจากเกษตรกรที่เลี้ยงกึ่งกุลาค้าในฟาร์มขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนเกษตรกรที่เลี้ยงกึ่งกุลาค้าในฟาร์มขนาดเล็กกับฟาร์มขนาดใหญ่ และ ฟาร์มขนาดใหญ่กับฟาร์มขนาดกลาง พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 35 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยรายคู่ การนำความรู้ไปใช้ของเกษตรกรโดยภาพรวมของเกษตรกร ตามขนาดของฟาร์ม

ขนาดของฟาร์ม	M	ขนาดใหญ่	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง
		3.38	3.31	3.18
1. ขนาดใหญ่	3.38		.07	.20*
2. ขนาดเล็ก	3.31			.13
3. ขนาดกลาง	3.18			

* $p < .05$

ตารางที่ 35 พบว่าเกษตรกรที่เลี้ยงกึ่งกุลาค้าในฟาร์มขนาดใหญ่ มีภาพรวมของการนำความรู้ไปใช้แตกต่างจากเกษตรกรที่เลี้ยงกึ่งกุลาค้าที่มีฟาร์มขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนเกษตรกรที่เลี้ยงกึ่งกุลาค้าในฟาร์มขนาดใหญ่กับฟาร์มขนาดเล็ก และ ฟาร์มขนาดเล็กกับฟาร์มขนาดกลาง พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ